

ZOEK MEE MET SIMON!

DOCENTENHANDLEIDING

PRIMAIR ONDERWIJS, groep 5 en 6

Inhoudsopgave

Huis Van Gijn	p.3
Algemene doelstelling programma	p.4
Opbouw van het programma	p.4
Doelen	p.4
Voorbereidende les	p.5
Hoofdactiviteit	p.6
Vervolgactiviteit	p.6
Praktische informatie & planning	p.7
Huisregels Huis Van Gijn	p.7
Verwachtingen t.a.v. ouders, begeleiders en leerkrachten	p.8
Openingstijden en Contact	p.8
Tarieven	p.9
Plattegrond Huis Van Gijn	p.10
Bijlage 1 en 2	

Huis Van Gijn

Ga mee op reis naar de 19de eeuw en ontdek het leven van vroeger in het woonhuis van Simon van Gijn. Het huis van Van Gijn ziet het er nog precies zo uit als in de tijd dat hij er woonde.

Huis Van Gijn wil het onderwijs actief bij het museum betrekken om de leerlingen te laten kennis maken met het huis, de gewoontes en de gebruiken van vroeger.

Dit schoolprogramma is vernieuwd en neemt de kinderen mee naar een tijd waarin er nog geen wasmachine, centrale verwarming, computer of tv was. De leerlingen krijgen een spannende interactieve rondleiding door de huishoudsters van meneer Van Gijn.

Kijk voor de actuele informatie en nieuws over de onderwijsprogramma's op www.huisvangijn.nl

Algemene doelstelling programma

Dit programma heeft als doelstelling leerlingen vanuit hun eigen belevingswereld kennis te laten maken met het leven en de gebruiksvoorwerpen in de 19de eeuw. Tijdens een interactieve rondleiding door het huis ontdekken en zien de leerlingen verschillende voorwerpen van vroeger. Ze leren hoe deze gebruikt werden. Daarnaast maken de leerlingen kennis met een stukje cultureel erfgoed van Dordrecht.

De onderwijsprogramma's van Huis Van Gijn sluiten zoveel als mogelijk aan bij de actuele kerndoelen die aangegeven zijn door SLO (Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling).

Het programma 'Zoek mee met Simon' sluit aan bij kerndoel 56; De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed. De leerlingen leren begrijpen en ervaren dat een erfgoed instelling zijn verzameling beheert en documenteert. Voor meer informatie zie de bijlage Cultuurmenu leerlijn. Daarnaast sluit het programma aan bij de 21ste Century Skills waarin creatief denken, samen werken en communiceren onder andere centraal staan. Voor meer informatie zie de bijlage 21st Century Skills.

Het programma is geschikt voor groep 5 en 6 van het primair onderwijs. Het programma in Huis Van Gijn, wordt begeleid door een museumdocent. Aanvullend kan er op school een voorbereidende les en een verwerkingsles gegeven worden. Het bezoek aan Huis Van Gijn is het meest succesvol wanneer de klas goed wordt voorbereid.

Opbouw van het programma:

1. Een voorbereidende les in de klas verzorgd door de leerkracht zelf, aan de hand van de docentenhandleiding;
2. Een interactieve rondleiding door Huis Van Gijn met een museumdocent (per groep max. 15 leerlingen);
3. Een verwerkingsles naar aanleiding van het bezoek aan Huis Van Gijn verzorgd door de leerkracht, aan de hand van de docentenhandleiding.

Doelen:

- Leerlingen kunnen zich inleven in het leven rond 1900, hoe het bijvoorbeeld was om zonder elektriciteit, riolering, gas, warm water te leven.
- Leerlingen leren en ervaren het verschil tussen het leven van toen en het leven van nu.
- De leerlingen zien allerlei verschillende voorwerpen van vroeger en leren hoe de voorwerpen werden gebruikt.
- De leerlingen ontdekken de historische waarde van (heel gewone) gebruiksvoorwerpen.
- Leerlingen maken kennis met Simon Van Gijn en het cultureel erfgoed van Dordrecht.
- Leerlingen leren dat er verschillende musea zijn.
- Leerlingen leren waarom het belangrijk is oude voorwerpen te bewaren.
- Leerlingen ervaren dat een museumbezoek leuk is.

Vorbereidende les

Waar	In de klas
Door wie	Leerkracht
Doelgroep	Groep 5 en 6
Duur	2 x 30 minuten
Doel	De leerlingen voorbereiden op het bezoek aan Huis Van Gijn en het verhaal achter een voorwerp leren kennen.
Inhoud	<p>Hoe zou het zijn om in de 19de eeuw te wonen? Om daar een idee van te krijgen hebben museummedewerkers 24 uur het Huis Van Gijn bewoond. Voor één dag stappen zij in het leven van dhr. en mevr. Van Gijn en hun personeel.</p> <p>Bekijk de documentaire: https://www.youtube.com/watch?v=_PSPT-skBow</p> <p>duur: 21 min. (NB. Op de website huisvangijn.nl zijn evt. korte filmpjes beschikbaar.)</p> <p>Al snel wordt duidelijk dat meneer Van Gijn erg rijk is en veel spullen heeft. Sommige spullen, zoals bijvoorbeeld de ramenspuit, worden nu helemaal niet meer gebruikt.</p> <p>Vraag de leerlingen of zij thuis iets hebben waarvan zij denken dat het over 100 jaar nog gebruikt zal worden. Dit kunnen ze meenemen naar school.</p> <p>De voorwerpen worden uitgesteld zodat alle leerlingen ze goed kunnen zien. De leerlingen beschrijven waarom het voorwerp zo belangrijk is. Dit kan klassikaal besproken worden.</p>

Hoofdactiviteit

Waar	In het museum
Door wie	Museumdocent en onder begeleiding van een eigen docent of begeleider.
Doelgroep	Groep 5 en 6
Duur	75 min
Doel	Tijdens het programma 'Zoek mee met Simon' zullen de leerlingen verschillende voorwerpen van vroeger ontdekken en leren hoe deze gebruikt werden. Steeds wordt de link gelegd naar het leven nu.
Benodigheden	Worden door het museum geleverd
Inhoud rondleiding	De rondleider neemt de leerlingen mee door Huis Van Gijn en zal de leerlingen vertellen wie de heer Van Gijn was. De rondleider heeft een tas bij zich met afbeeldingen van voorwerpen die er vroeger anders uit zagen en in het huis te vinden zijn. De rondleider zal in gaan op het leven zonder warm water, elektriciteit en verwarming.

Vervolg activiteit (optioneel)

Waar	In de klas
Door wie	Leerkracht
Doelgroep	Groep 5 en 6
Duur	60 min
Doel	Op een creatieve manier verwerken van de kennis en vaardigheden die de leerlingen hebben opgedaan tijdens de voorbereidende les en de hoofdactiviteit.
Inhoud	Maak met de voorwerpen die de leerlingen tijdens de voorbereidende les hebben meegenomen een tentoonstelling in de klas. U kunt de leerlingen ook een eigen bordje bij het voorwerp laten schrijven.

Praktische informatie & planning

Neem uiterlijk 2 weken van te voren contact op met de het secretariaat van het Dordrechts Museum om uw bezoek aan het museum te plannen. Rondleidingen worden vanaf 11.00 aangeboden. Het museum is op maandag gesloten. Heeft u speciale wensen? Neem dan contact op met de afdeling Educatie.

Groepsgrootte

De maximale groepsgrootte is 30 leerlingen. Deze leerlingen worden in 2 groepen verdeeld. Beide groepen worden begeleid door een enthousiaste museumdocent.

Huisregels Huis Van Gijn

Om beschadigingen van voorwerpen & kunstwerken en overlast voor andere bezoekers te voorkomen, gelden er een aantal algemene huisregels in het museum.

1. Jassen en tassen mogen niet mee Huis Van Gijn in en worden achtergelaten in de garderobe
2. Omdat er ook andere bezoekers in Huis Van Gijn zijn die rustig willen rondkijken, praat je zachtjes en loop je rustig rond.
3. Schrijven mag alleen met potlood.

4. De voorwerpen en kunstwerken mogen niet worden aangeraakt.
5. Er mag in het museum niet worden gegeten of gedronken.
6. Aanwijzingen van het museum personeel moeten altijd worden opgevolgd.
7. Leerlingen mogen niet alleen door het museum dwalen.
8. Er moet per 8 leerlingen 1 begeleider aanwezig zijn.

Verwachtingen t.a.v. ouders, begeleiders en leerkrachten

Van de scholen verwachten wij dat zij Huis Van Gijn op de hoogte stellen van de aard van de groep. Ook wordt begeleiding vanuit de school verwacht. Van de leerkracht en begeleiders verwachten we dat ze meedoen met het programma en als nodig orde houden.

Het programma is uiteraard bedoeld voor de leerlingen, zij geven dus de antwoorden. De leerkracht is mede verantwoordelijk voor het slagen van het museumbezoek. Hij/zij stelt de begeleiders en de leerlingen op de hoogte van de huisregels en wat er van hen verwacht wordt.

Adres

Huis Van Gijn
Nieuwe Haven 29-30
3311 AP Dordrecht
078 7708709

Openingstijden

Di t/m vrij 11.00-17.00
Zat&Zon 11.00-17.00

Contactpersonen

Afdeling Educatie

Caris Bakker, Educatie medewerker PO
cm.bakker@dordrecht.nl
078-7705303

Emmeline Nijsingh, Educatie medewerker VO
ee.nijsingh@dordrecht.nl
078-7705206

Secretariaat Dordrechts Museum (inplannen bezoek)

078 – 7708708

Website

De meeste actuele informatie is te vinden op:
www.huisvangijn.nl

Tarieven

Entreekosten: Leerlingen van het basisonderwijs en leerlingen t/m klas 2 van het voortgezet onderwijs hebben gratis toegang tot het museum (maximaal 1 volwassene op 5 leerlingen gratis).

Tarieven Zoek mee met Simon:

<i>Tarieven PO</i>	<i>Duur</i>	<i>Wat</i>	<i>Prijs per 15 leerlingen (inclusief entree)</i>
Zoek mee met Simon rondleiding	60 min	Alleen rondleiding	€ 33

Betaling

U kunt de rondleiding & entreekosten op de volgende wijzen betalen:

- Contant aan de kassa;
- Op rekening, dan hebben wij van u de volgende gegevens nodig: NAW, KvK nummer en is die er niet is het BSN nummer;
- Of de betaling loopt via ToBe.

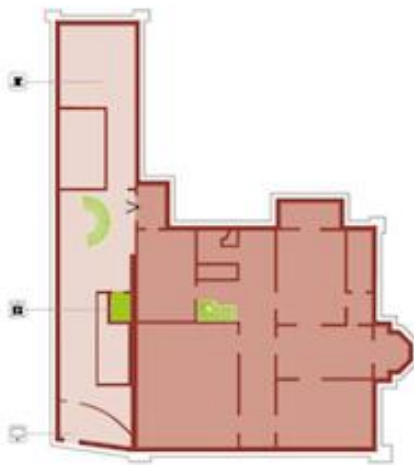
Geeft u alstublieft van te voren aan hoe u wilt betalen, dan kunnen de baliemedewerkers daar alvast rekening mee houden.

Wij wensen u en uw leerlingen een leuk en inspirerend bezoek.

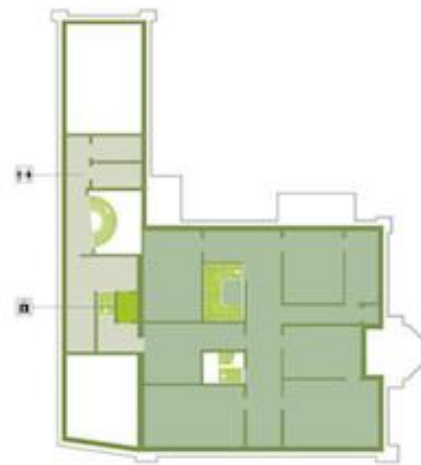
Plattegrond Huis Van Gijn

BEGANE GROND

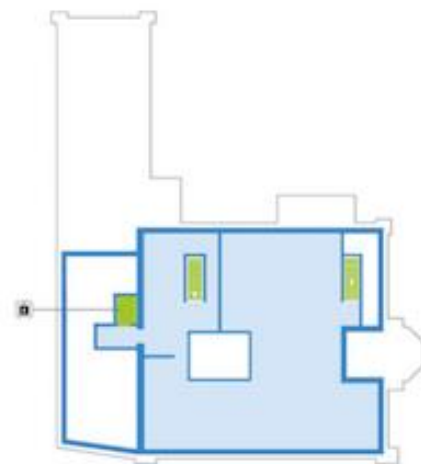
EERSTE VERDIEPING

TWEDE VERDIEPING

SPEELGOEDZOLDER

Bijlage 1 :

Cultuurmenu leerlijn: 'Kennismaken met cultureel erfgoed'

Kunstzinnige oriëntatie, kerndoel 56: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (* Van links naar rechts, opbouw in schooljaren. Van boven naar beneden, opbouw per les.)

	Groep 1-2	Groep 3-4	Groep 5-6	Groep 7-8
	De leerling kan met aandacht luisteren naar verhalen die horen bij betekenisvolle voorwerpen, gebouwen, gebruiken en gebeurtenissen.	als groep 1-2+ De leerling kan met aandacht betekenisvolle voorwerpen en gebouwen waarnemen.	als groep 3-4	als groep 5-6
	De leerling leert dat een erfgoedinstelling een instituut is waar verzamelingen aangelegd worden.	als groep 1-2+ De leerling begrijpt en ervaart hoe en waar een erfgoedinstelling zijn verzameling bewaart en behoudt.	als groep 3-4+ De leerling begrijpt dat een erfgoedinstelling zijn verzameling beheert, en documenteert.	als groep 5-6+ De leerling leert dat een erfgoedinstelling erfgoed op allerlei manieren kan presenteren aan het publiek.
Receptie	De leerling leert wat verzamelen is en leert dat andere kinderen ook verzamelingen hebben.	als groep 1-2+ De leerling leert dat je verzamelingen kunt bewaren, ruilen en ordenen.	als groep 3-4+ De leerling leert over de eigenschappen van materialen en materiaalbewerking.	als groep 5-6+ De leerling leert hoe erfgoedinstellingen aan hun objecten/collecties komen en hoe een collectie inhoudelijk tot stand komt.
	De leerling ervaart en begrijpt dat voorwerpen/object en een verhaal met zich mee dragen.	als groep 1-2+ De leerling kent de relatie tussen vorm en functie van sommige voorwerpen uit het verleden.	als groep 3-4+ De leerling leert dat het van belang is om erfgoedbronnen als belangrijke informatiedragers (verhalen) te behouden.	als groep 5-6+ De leerling ervaart het belang van het behoud van erfgoed voor het verkrijgen van kennis en kennistoepassing en leert dat in een erfgoedinstelling verschillende specialisten

	Groep 1-2	Groep 3-4	Groep 5-6	Groep 7-8
				werken met kennis over de verzameling.
Productie	De leerling kan verhalen rond kunst- en of (natuur) historische en voorwerpen koppelen aan zijn eigen belevingswereld.	als groep 1-2+ De leerling kan zich creatief uiten naar aanleiding van voorwerpen en gebouwen.	als groep 3-4+ De leerling leert goed naar erfgoed te kijken en dit te verwerken in een opdracht (tekenen, vragen beantwoorden, verhaal schrijven).	als groep 5-6+ De leerling leert zijn/haar verbeelding te gebruiken bij voorwerpen, documenten, gebouwen en personen.
	De leerling vertelt over zijn eigen verzameling en hoe of waar hij deze bewaart.	als groep 1-2+ De leerling kan zich voorstellen waarom het belangrijk is om voorwerpen te bewaren.	als groep 3-4+ De leerling denkt na over de eigenschappen van materialen van erfgoed en kan ze met waarde en respect behandelen.	als groep 5-6+ De leerling begrijpt dat (en hoe) een erfgoedinstelling voorwerpen verzamelt, ordent, bewaart en presenteert.
	De leerling kan zijn ervaringen verwerken in een werkstuk (b.v. een tekening, een verhaal vertellen etc.)	als in 1-2	als in 3-4	als in 4-5
Refectie	De leerling bekijkt/bespreekt op eenvoudige wijze een aantal (erfgoed) objecten. Wat is het, waarvoor wordt het gebruikt, wat kun je ermee.	als in 1-2+ De leerling ervaart wat de inhoudelijke waarde van objecten is voor hem persoonlijk als in algemene zin.	als in 3-4+ De leerling is in staat om verschillende objecten te vergelijken op basis van vorm, functie en (inhoud) materiaaleigenschappen.	als in 4-5+ De leerling kan naar aanleiding van de objecten/collectie verbanden leggen tussen vorm en tijd. De leerling leert het erfgoed (de objecten en of de collectie) in verbinding te brengen met de eigen actualiteit.
	De leerling leert dat er verschillende soorten	als in groep 1-2+ De leerling ontdekt dat erfgoed bestaat	als in groep 3-4+ De leerling leert/ervaart dat	als in groep 5-6+ De leerling leert onderzoek te doen

	Groep 1-2	Groep 3-4	Groep 5-6	Groep 7-8
	erfgoedinstellingen zijn die ieder een eigen verzameling hebben.	uit uiteenlopende soorten collecties en soorten objecten.	erfgoed kwetsbaar is en daardoor onderhoud en beheer nodig heeft. De leerling kan erfgoed op een geordende manier analyseren en bekijken en daardoor beter begrijpen en doorgronden.	naar een object of een serie objecten uit de collectie.

Bijlage 2:

21stCentury Skills

Kinderen ontwikkelen en gebruiken, al werkende binnen Kunst en Cultuureducatie, een veelheid aan algemene vaardigheden. Kinderen communiceren in beeld, geluid en beweging, leren waar te nemen (door te kijken en te luisteren) en leren hun eigen ervaringen en gevoelens te uiten en te verbeelden. In reflectieve gesprekken en tijdens het samenwerken is respectvol luisteren, het bekritisieren van anderen en het respectvol en verantwoordelijk omgaan met elkaar een voorwaarde. Kinderen leren hierbij feedback te geven en te ontvangen. Reflectie op eigen handelen en leren maakt deel uit van het creatieve proces.

Binnen Kunst en Cultuureducatie worden veelal divergente opdrachten gegeven. Dit vraagt om het toepassen van probleemoplossende leerstrategieën.

Mediawijsheid wordt bevorderd door regelmatig het verwerven en verwerken van informatie te beschouwen en te bevragen. Presenteren is een belangrijk onderdeel binnen de verschillende kunstdisciplines van het leergebied kunstzinnige oriëntatie. Bijvoorbeeld door samen te zingen, een dans uit te voeren of door een beeldend werkstuk aan andere kinderen te presenteren. Door kinderen in een veilige omgeving te laten experimenteren met presenteren ontwikkelen en vergroten zij hun zelfvertrouwen.

Deze vaardigheden, die kinderen voorbereiden op het leven en werken in de kennissamenleving, vallen onder de 21st Century skills. Deze zijn onderverdeeld in vier categorieën;

A Manieren van denken

1. Creatief en innovatief denken(*Onderzoekende houding; de juiste vragen stellen; doorzetten; durven en kunnen omgaan met onzekerheden; het uitproberen van nieuwe benaderingen, het openstaan en vormgeven van ideeën*)
2. Kritisch denken(*analyserend vermogen; ontwikkelen van probleemoplossend vermogen; verbanden leggen, ideeën tegen elkaar kunnen afwegen, keuzes maken*)
3. Leren leren(*metacognitie*)

B Manieren van werken

4. Communiceren(*het delen van denkbeelden, vragen, ideeën, en oplossingen; presenteren*)
5. Samenwerken(*doelgericht kunnen samenwerken; je talent, kennis en vindingrijkheid optimaal inzetten; teamwerk*)

C Instrumenten (benodigheden om te kunnen werken)

6. Informatievaardigheden(*kennis verwerven en op waarde schatten*)
7. ICT vaardigheden; (*motorische vaardigheid; kennis van hard- en software*)

D Wereldburgerschap

8. Burgerschap(lokaal en wereldwijd; aanpassingsvermogen, leiderschap, empathie)
9. Leven en werken(carrière)
10. Persoonlijke en sociale verantwoordelijkheid(inclusief cultureel bewustzijn en culturele competentie).

Bronnen

Het KSAVE model van ATCS, Binkely et al., 2010; Binkely et al., 2012
SLO Leerlijn Kunstzinnige Oriëntatie
21st Century skills, discussienota; J.Voogd en N.ParejaRoblin, 2010